فروش نقره در برابر طلا رباست مگر اینکه دست به دست باشد؛ و فروش گندم در برابر گندم رباست مگر اینکه دست به دست باشد؛ و فروش جو در برابر جو رباست مگر اینکه دست به دست باشد و فروش خرما در برابر خرما رباست، مگر اینکه دست به دست باشد

از مالک بن اوس بن الحَدَثان روایت است که می‌گوید: آمدم و گفتم که چه کسی درهم‌ها را صرف می‌کند؟ (یعنی دینار طلا می‌گیرد و درهم نقره می‌دهد). پس طلحه بن عبیدالله که نزد عمر بن خطاب رضی الله عنهما بود گفت: طلایت را به ما نشان بده، سپس هنگامی که خادم ما آمد، نزد ما بیا تا نقره‌ات را به تو بدهیم. پس عمر بن خطاب فرمود: هرگز، به الله سوگند نقره‌اش را [همین الآن] به او می‌دهی یا طلایش را به او برمی‌گردانی، زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «الْوَرِقُ بِالذَّهَبِ رِبًا، إِلَّا هَاءَ وَهَاءَ، وَالْبُرُّ بِالْبُرِّ رِبًا، إِلَّا هَاءَ وَهَاءَ، وَالشَّعِيرُ بِالشَّعِيرِ رِبًا، إِلَّا هَاءَ وَهَاءَ، وَالتَّمْرُ بِالتَّمْرِ رِبًا، إِلَّا هَاءَ وَهَاءَ»: «فروش نقره در برابر طلا رباست مگر اینکه دست به دست باشد؛ و فروش گندم در برابر گندم رباست مگر اینکه دست به دست باشد؛ و فروش جو در برابر جو رباست مگر اینکه دست به دست باشد و فروش خرما در برابر خرما رباست، مگر اینکه دست به دست باشد».

[صحیح است] [بخاری و مسلم در روایت آن اتفاق دارند]

تابعی بزرگوار مالک بن اَوس خبر می‌دهد که دینارهای طلا داشت و تصمیم داشت آنها را با درهم نقره صرف کند. پس طلحة بن عبیدالله رضی الله عنه به او گفت: دینارهایت را بده تا ببینم! و بعد از آنکه تصمیم به خریدش گرفت، به او گفت: وقتی خادم ما آمد بیا تا درهم‌های نقره را به تو بدهیم. این درحالی بود که عمر بن خطاب رضی الله عنه در مجلس حاضر بود، پس این معامله را انکار کرد و برای طلحه قسم خورد که یا همان لحظه نقره را بدهد یا طلایی که از او گرفته را به وی پس دهد؛ و سبب آن را چنین بیان کرد که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده‌اند که فروش نقره با طلا یا برعکس، باید اینگونه باشد که گرفتن هر دو همزمان صورت بگیرد [نه اینکه یکی با تاخیر باشد] وگرنه معامله ربوی و حرام می‌شود و آن خرید و فروش باطل خواهد بود، بنابراین طلا در مقابل نقره و نقره در برابر طلا معاوضه نمی‌شود مگر آنکه دست به دست باشد و تقابض (تحویل هر دو نقد به طرفین معامله) صورت گیرد و گندم در برابر گندم و جو در برابر جو و خرما در برابر خرما معاوضه نمی‌شود مگر مثل به مثل و وزن به وزن و پیمانه به پیمانه و دست به دست؛ و در این موارد نباید قبض یک جنس در مجلس معامله و قبض دیگری با تاخیر از آن مجلس صورت بگیرد و جایز نیست [خریدار و مشتری] پیش از تحویل هر دو جنس، از هم جدا شوند.

http://sunnah.global/hadeeth/fa/show/5889